Noomerai sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 243 (2276)
1937 onoi
OKTIAABRIIN
21
SREDAA

14-xi silee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai y. erbyriin gazeeta

Abissiiniinxidai vosstaani bolbo

Loondon, 18. (TASS). „Deili Telegraafiin" medeesehe nei johoor, ende hajaxan Addis Abceba deere vosstaani bolhon baina. Itaaliinxid bolbol tyzeemsenyydei jixe aarmi baiguulxiin zoriigoor xeden mingan abissiiniinxidii sug luulhan baigaa. Abissiiniinxiin bolbol gartaa buu zebseg ab xalaaraa, urda teens xeisehen signaalaigai johoor, vosstaan xeze, eehediingee oficeernuudii—Itaaliin oficeernuudii ala han baina. Itaaliinxidai garta baihan byxii koloniaalsna se regyyd Addis Abeeba darii sagaa elьgeegdeze, vosstaani da ragdahan baina.

MODOBELEDXELDE UŞARHAN DUTUUNUUDII BUŞUU USADXAXA

Oi modonoi azyiledberi bolbol, aradai azaxuin byxe halbariinuudta jixexen udxa şanartai. Modon—manai xygzeltiin, byxe aradai azaxuin eedeloxe jabadalai negen yndehenь bolno. Manai byxe barilga baiguulaltanuudai sag bolzor soogoo dyyrexe jabadalanь tybiiin tyryyn modonhoo duldiidaxa baina. Iime tula modo beledxexe jabadal bolbol negedexi eelzeenei asuudal, eeneniii şiidxexe jabadal jaaşagyi şuxala baina.

Gebeş, „Burmongollees" treest exin gurban kvaartal soo 1955 mingan kyybometr modo beledxexe tysebtei aad, 1332 mingan kyybomeetr beledxeze, tysebee miil 68% ba modo zeelgiin talaar 70% dyyrgehen baina. Ilangajaa gurbadaxi kvaartal soo zigşyyritei muugaar xydelmerilze kvaartalaigaa modobeledxelei tysebii 22% ba modo zeelgiin tysebii 34,9% dyyrgee.

Modobeledxelei pyynktnyydhee gansal Kabaansk aimagai modobeledxelei pyynkt 9 hariingaa tysebii ylyylen dyyrgee. Yldegşe pyynktnyydei negeniiinş tysebee dyyrgeze şadaagyi.

Ilangajaa geegdegşedei zergede 9 hara soo modobeledxeleigee tysebii miil 37,3% ba zeexe tysebee 38,5% dyyrgeben Zagarai aimagai Xandagaitiin mexanizaacalagdahan modobeledxelei pyynkt orono. Myn Baruun Tarbagatain ba bişe bişe pyynktnyyd eneenhee deere bişe baina.

Iime baidalii saaşanь yrgelzelxe argagyi. Modonoi beledxel oiriin sagaa şiidxegdexe johotoi. Modobeledxelei ba zeelgiin talaar xydelmerilze baigşad gyrendee 2955 mingan kyybomeetr modo ygeze, urgaza baigaa aradai azaxuin erititii xysed xangaxa johotoi.

Modo beledxegşedei iime işyyriteigeer geegdehen şalтgaan bolbol anxa tyryyn „Burmongollees" treestehee exileed terenei byxe pyynkt, uçaastoguud xyrteree xydelmerişenei xysii, niuur deere baigaa byxe mexaniizmaa zyber xeregleze şadaagyi ba xoroloşgodoi xorololgiin xoişolangii usadxaxa tuxai bolьşevig xytelberi jabuulaagyi deerehee bolno.

Gadana, „Burmongollees" treestiin xydelmeriin sisteemde operatiiv xytelberi ygei ba ixenxi „xytelberinь" xadaa biyrokratiis kanceliaarai xubxai saarhaar xizaarladag, dorohoo garhan şine kaadranuudii zorimgoigoor debzyylxehee zaisadag, staxaanovtanai dyreşelii busadta ygexe jabadalai ygei baihan deerehee ba staxaanovtanai xydeleeji tolgoilon, tedenei tooji oloşoruulxa asuudalda anxaralaa tabidaggyi baina.

Modonoi beledxel ba zeelgede toxiooldohon ene jixe gynzegii tahaldaliii engei yzegdel geze jaabaş yzeze bolxogyi. Aradai daisad, xorologşod bolbol modonoi azyiledberinyydte (Xandagaita ba bişe uçaastoguudta) baga bişe xorololgo xehenь eli.

Ene jixe tahaldalhaa garxiin tula egeel tyryyn xorologşodoi xorololgiin xoişolongii usadxaza gyrenei tysebii sag bolzor soonь dyyrgexe xeregte modonoi azalda baigaa xeden mingan aarmi -staxaanovtan, udaarniguudai daişalxanь nen tyryyşiin zorilgo baina.

Modobeledxelei ba zeelgiin olonxi pyynktnyyd hyylşiin teexnikiin mexanizaacaar zebseglegdehen baina. Ede mexanizaacanuudiinь xysedeer xereglexe, xydelmerişedei xysii zybeer tabiza, staxaanovtanai azalai ynder byteesiin zişeeji xydelmerişen byxende xalan abxuulxa ba tedeeniii tus tustanь xytelberilexe jabadal tysebee amzaltatai dyyrgexiin negen nyxesel myn baina.

Modobeledxelşed ba zeegşed xadaa, yldeed baigaa dyrbedygeer kvaartal soo ygexe johotoi milloon kyybmeetr modo beledxexe ba 800 mingan kyybmeetr modo zeexe tysebee ylyylen dyyrgeze, eneen deeree yngerhen 9 hariingaa dutuuji xyseldyylxe bolon myneenuhan soo baihan 18 mingan kyybmeetr modii bygediinь gargaxa—iime zorilgo urdaa tabiza johotoi.

Өөriingөө zergede azalai deede byteesii xaruuldag xeden zuun erxim xynyyd—udaarniguud, staxaanovtanai oimodonoi azyiledberi bolbol urdaa tabigdaad baihan ene xariuusalgatai zorilgi socialis myriisөө yrgeneer delgeryylen şadaa xadaa, gyrendee 2955 mingan kyybmeetr modii sag bolzor soonь ygeze johotoi baina.

Tysebee amzaltatai dyyrgexiin tylөө temesegtii, eneegeeree aradai azaxuin ulam byri xurdaar xygzen debzexe jabadaliinь xangaxa şadaxa bainat!

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Xitadai aradai-revoliycioonno naimadaxi aarmiin oficiaalьna kommiuunike

Şanxai, 18. (TASS). Xitadai aradai-revoliycioonno naimadaxi aarmiin oktiaabriin 17-nei yderei oficiaalьna kommiuunikiin johoor, Şanьsii proviinciin froontiin zyyn flaang deere temeseze jabaa xitadai xehegyyd bolbol Cinpiin ba Pinlyyji ezelen abhanaigaa hyyleer uragşaa dabrihan ba oktiaabriin 5 nai hyni Nin-Yyji ataakalhan baina. Nin-Yy goorodoi japoonsk garnizoonoi ysed şanga esergyyselge yzyylhen deerehee oktiaabriin 13 xyrter goorodii ezelze şadagdaagyi baina. Oktiaabriin 13-nai yder japoontanai xysetelxen otriaad 57 taankanuud ba bronemaşiinanuudai tuhalamza doro jabaza, Nin-Yyde xyrieelegdehen xehegtee tuhalxiin tulada Gosiaanhaa dobtolon garaa. Macziavaan şadar japoonai otriaad behelegden xyrieelegdehen baina. Nin-Yyxi japoonsk garnizoon bolbol tuhalaxaa jireze jabahan xehegyydei xyrieelegdehenii medeed, goorodhoo garza terjelhen baina. Xitadai seregyydei nege brigaadiin tuhalamzaar, aradai-revoliycioonno aarmiin xehegyyd bolbol Nin-Yyji ezelhen baina.

Oktiaabriin 6-nai hyni aradai-revoliycioonno aarmiin otriaad Bajiio (Janьmenьgyaanhaa xoixonuur) teeşe dobtoloo. Bajiiohoo urduuranuur xitadai xehegyyd bolbol japoon soldaaduudii şirehen 68 gryzovigyydii yzerieelhen baina. 200 japoonguud aluulaa, 18 gryzovigyyd butaşoxiuulaa.

Oktiaabriin 14 nei yder baruun flaang deere dobtolozo jabaa xitad otriaaduud bolbol Şanьsii ba Xebei proviincanuudai pograniiçna rajoonguudta Juanbei, Taiçan ba Juanşiçyyniii ezelbe. Japoontan bolbol Içzoy teeşe (Xebei proviincada Laijuaanьhaa zyyxeneer) suxariba. Laijuaandaxi itaaliin missioneernyyd bolbol predaatelьnyydii elite tuhalhan ba „eь nairamdalii xamagaalxa komiteed" geze nerelegdeg organizaaciin geşyydii bejedee niuuhan baina. Komiteedai geşyydii gargaza ygexe tuxai aradai-revoliycioonno aarmiin eriltii erid arsahan baina.

Aradai-revoliycioonno aarmi bolbol Laijuaaniii abhanaigaa hyyleer Gyanliin ba Linciuuji (Şanьsii proviinciin zyyn-xoito xile şadarai pyynktnyyd) ataakalaa. Gyanliin ba Linciuu xojoroi xoorondoxi avtomoviilьna zamai xarilsaan tahaldanxai. Oktiaabriin 13-da aradai-revoliycioonno aarmiin xehegyyd bolbol Pinsingyaaniii ezelee. Ene otriaadai gol xyseniinь Pinsingyaanьhaa Kyçzenьkoy teeşe dabriza jabana. Kyçzenьkoy oşoro avtomoviilьna xargii 5 kilomeetr gazar soo ebderşenxei baina.

Oktiaabriin 14-de xitadai seregyyd Pinsinьgyaanь—Linciuu avtomoviilьna xargii deere japoontanai 130 gryzoviigyydii buliaan absa. Ene yçaastog deere baildaan yrgelzelhөөr. Xitadai baha nege otriaad Pinsinьgyaanьhaa Fanьçii teeşe dabxiza jabana. Xojordoxi otriaadiinь Sinsiaanь teeşe (Taijuaanьhaa xoişo) dobtolzo jabana. Ene xojor otriaad bolbol zyyn flaang deere (Şanьsii proviinsiin xoito talada) dobtolzo jabaa xehegyydtei xolboo baiguulxa zorilgotoi baina.

Aradai-revoliycioonno aarmiin kavaleeri bolbol Ciyijaan—Sintaanai rajoondo (Xebei proviincada, Beipin—Xankoygai tymer zam deere Gingçzyhoo baruun-xoino 35 kilomeetriin gazarta) japoon seregei ara talada dailaza jabana. Xitadai seregei bişe xehegyyd Sysiaanhaa zyyn urduur ysed şanga baildaa xeze jabana. Xerş jixe geegdel yzehen baibaş, xitadai seregyyd bolbol jixe hain tamirtai zandaa xa. Niutagai xeden olon xynyyd aarmida hain duraaraa orono. Pinlyy, Sysiaanь, Nin-Yy, Raijuaanь ba Linciuu rajoonuudta japoonai seregyyd xyn zondo zerliigeer xandana. Xeden olon huurinuud gazartajaa adali bolşonxoi. Huuriu byxende aluulagdahan xynei too xeden zuugaar toologdoxo baina.

Xoito Xitadta

Naankin, 16. (TASS). Oktiaabriin 13-nai yder naimadaxi aarmiin xehegyyd bolbol Pinsinьgyaanь neoteren oroxo xadiin xargiji japoontanhoo buliaan abaa geze Sentraal Nьjuus aagenstvo Taijuaanьhaa medeesene.

Gosiaanhaa xoixonuurxi ba myn Daiçzoygai rajoondo baildaanuud bolzo baina. Japoonai seregyyd Lianczegyaanь teeşe ataaka xeze uragşaa multaran garaad, Taijuaaniii ezeliin hedelge xehen baina.

Oktiaabriin 15-da japoonai seregyyd bolbol Tianьcziinь—Pykoygai tymer zam deerexi Piniyaanь şadar baigaa xitad seregyydei poziicanuudii ataakalhan baina. Japoontanai ataaka soxiuulaa. Xitadai seregyydei gol xyseniinь Piniyaanьhaa urduuxanuur 18 kilomeetr gazarta baina. Xitadai zarim otriaaduud japoonai seregyydei ara talii ataakalna.

Froontiin Syijyaanai uçaastog deere jixe xubilalta boloo. Oktiaabriin 13-nai yder xitadai seregyyd bolbol Gyixyaaji orxizo, Salaaci- Baetoy teeşe (Beipin—Syijuaanai tymer zam deerexi staanca) oşoo. Ene rajoondo partizaanguudai xydeleen jixe yrgedeze baina.

Şanxai gooroddoxi urda vokzaalii Japoontanai boombodoxodonь egeelei aradzonoi dunda baga bişiin handaral zyderel bolhon baina.

ZURAG DEERE: Sanitaarnuud yxehen xynyydii sugluulza baina.

(SOJUUZFOTO).

SENGELIG XYXIYY BAIDALII BIDENDE ASARAHAN nyxer STAALINDAA BAJAR XYRGENEB

(Selengiin uhan zamai stroikontooriin emegtei xydelmerişen Varvaara Danşiinova).

Selmeg dulaan zunai narata yder mete sengeleg xyxiyy—iime haixan Staalin epooxodo xydelmerilze baixada jaagaa zargalantai gecşeb!

Bi mynөө Selengiin uhan zamai stroikontoorada xydelmerilze bainab. Ende xydelmerilhөөr egse taban zil boloob. Iigeze xydelmerilxe zuuraa, uhan zamaixidai tyryy xynyydei zergede xodo jabahan bi mynөөş jabaza bainab. Zil byri şaxuu şagnal abagşab. Bi urdanь „a" geze medexegyi jabahanaa, Soveed zasagai aşa tuhaar mynөө yseg bişegte hurhan bainab.

Miniii basagan Gaali mynөө 4-xi klaasta hurza jabana. Ene basaganaim hurguulida hurxadanь manai voodniguudai direekce jixeer tuhaldag, tedxemze ygedeg jym.

Miniii baira ton hain xojor dabxar gerte uuzam haruul tahag soo baidag bi.

Iigeed baixada zol zargalhaa ondoo jyyme mynөө namda ygei. Bi mynөө urdiingaa zyderel gaşuuda'ii martazarxioob.

Bi urdanь ygeitei ailai xyyxen baihan tula, arba negeteihee xoişo xori xyrterөө kulaag bajanai azal xeeb. Yyr saixahaa abaad ydeşiin boro xaraan xyrter xyite noitoor jabagşa beleib daa. Mynөө tereenee hanaxadam zyr.. am agşaxa şingi bolno. Iime zyderyy tuliuur baidalhaa namai huga tataza arşalza abhan, amidii mende aza huxiin erxe namda olguulhan jyyn bainab gexede, gansaxan le agun xyşete Oktiaabriin socialis revoliyce myn.

Oktiaabriin revoliyyce bolbol ygeitei jaduunarai niydiini neegee, zyrxiinь teniilgee, erxe sylөө ygee!

SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hunguuli bolbol yrgen delger Ee oronoimnai zuun dalaad milloon graazdanuudai erxii byri byxezyylze ygөө.

Bi mynөө hungaltiin dyrimtei sym taniisaad bainab. Exe oronoigoo deede oorganda erxim hain tyryy xynyydii bi hungalsaxa bainab. Egeel tyryyn inag voozdь bagşa Staalindaa duugaa ygexeb.

△ △ △

Urdiin baidal mynөө zyyden mete boloo

Zargaltai teniger mynөөneigөө erxe baidalii, xoxidol gaşuudaltai xerzegii şiryyn urdiin baidaltai sasuulan zişeeleed yzexede jixel honin baina.

Bi bolbol Saraatovsk gybeerniin Voolьsk goorodoi ceementiin zavoodoi xydelmerişen xynei xybyyn hem. Zavoodaigoo ezeniii esergyysehen vosstaanida xabaadalsahanaim tylөө, miniii esegii 1904 ondo xaanta zasag Sibiirь sylelgende elьgeexe zuuraa, xynei şuhaar niydenşigөө ulxarxai dyyrgehen buzagai zandaarmanuud miniii abiin garii tahalahan jym. Tiixede, bi 11 nahatai baibaş, bylenerөө tezeexe bolhon tula, Tarbagatain ba Şaraldain, Xandagaitiin dereevnenyydei bajaşuudta tabag gurilai tylөө xydelmerilze jabagşa hem. Oroxo ger ygei, untaxa noirgyi xooho noitoor, xyldeze daaraza jabagşa beleib. Ider zaluu nahanaim „omogorxol" iime baigaa.

Gebeş, ene byxii mynөө zyyden şingi boloo. Mynөө yjede gazar delxein ynge şarai ba tyxel şinze xubilaşoo geeşe. Urdanь xoohon sagaan tala baihan gazarta, mynөө kolxoozoi altarma haixan tariaan dolgilozo baina Urdanь xyndii zerlig xybşe baihan gazarta mynөө zavood faabrikanuud todxogdoo. Myn eneenşelen xyn zonoi aza huudaldaş jixexen xubilalta boloo geeşe. Ziişee boloxoo өөriingөө tuxai xөөrebel iime baina:

—Bi mynөө Selengiin gosparoxoostviin kyyznecede xydelmerilnem. Tugaarxan, oroidoo xorin zilei saana, tabag gurilai tylөө temeseze jabahan xyn aad, mynөө hariin 5-6 zuun tyxerig olzotoi bainam. Urdada, miniii aba xydelmerilze baixadaa, haradaa egeel jixe boloo haa 17 tyxerig olodog hen. Mynөө ydreei 8 çaas xydelmerilnebdi, urdanь 12-14 çaas xydelmerildeg baigaa. Urdanь jixe gyzeetei ezende xydelmerilөөş, mynөө—өөrөө ezen bainaşa. Iimehee, mynөө xydelmeriin bytөөse ba edebxi aixabtar jixe baina. Bi hariingaa noormii 140-150 procent ylyybşelen dyyrgeneb.

Miniii baira ton hain, xyygedni hurguulida huralsaza bainad. Myn, өөrөөş yseg bişegte hurxa erxetei bainam. Bidener, manai uhan zamaixid şine hungaltatai ton edibxitei tanilsaza bainabdi. Ynzeed le xeşeel xenebdi. Bi bolbol urdanai sagta hungaxa erxegyi baihan xym. Erxeteiş baigaa haam hungaltada tabixagyi baigaa. Hungaxadaa, gansaxan ug uzuuraaraa bajan xynyydii hungadag baigaa geeşe hen. Mynөө xadaa, şadalaiş, yndeheteneiş ilagaagyi, xen xeniii hungaxa duratai b—tereneel hungaxa erxetei baina. Ene bolbol gansaxan manai gyrende bejelyylegdeze şadaxa.

Mynөөnei, Staalin epooxa bolbol onso zol zargal geeşe iime haixan sagta hungaxa xeregyyd urmatai.

Selengiin gosparoxoodstviin staxaanovşa-xydelmerişen Leebedev Feootr Alekseejeviç.

△ △ △

Itaali seregyydee Ispaani teeşe elьgeeheer baina

Riim, 16. (TASS). Liviii teeşe şine seregyydii elьgeehen tuxai medeeselnyydii itaaliin xeblelnyyd xeblen tolilohoor baina. Ysegelder Nerpooliihoo gurban paroxooduudai garhanai hyyleer, „Korrijeero della Seeriin" medeeselei johoor, oktiaabriin 14-nei yder boort deere 700 soldaaduudtai gurban paroxooduud ysөө Tripooli elьgeegdehen baina.

Seregyyd bolbol Liviii elьgeegdene geze faşiis xeblel baitalan xeledeg baina. Ynendөө xadaa Liviii ba Neepolь şiglege garhan paroxoodnuud xeregdaxaa bolixodoo Ispaani teeşe jabaşana gehen abiaa bii bolno.

* *
*

Loondon, 18. (TASS). „Taims" aagenstviin medeeselei johoor, yimyyleeşenei aarmida zoriuulagdahan seregyyd ba seregei xeregselnyydii şirehen xeneet taranspoortno syydnenyyd Ispaaniin Marookkohoo Alxiise jirebe.

—ə—

Ispaanidaxi froontnuud deere

(TASS-iin medeeselnyyd)

Centraalьna froont

Oktiaabriin 15-nai ygleegyyr yimyyleeşen xeden olon taankanuudai tuhalamza doro abaza, respyyblikiinxinii Seseenьhee zyyn uragşanь tyibe. Respyyblikiinxin yderei ben bagta xysetei koontrataaka xeze aldahan poziicanuudaa daxin ezelbe.

Kyeesta de la Reiniin seektorte yimyyleeşen bolbol xeden udaa yre amzaltagyi ataakanuudii xehen ba goritoi geegdel yzehen baina.

Xoito froont

Urda seektor deere yimyyleeşen bolbol arteleeri ba aviaaciin tuhalamza doro jabaza Panьja Pavooniii ataakalaad, jixe xynde geegdel yzebe.

Zyyn froont

Yimyyleeşen bolbol Syeere Ieektor deere respyyblikiinxinei seregyydii Sijeerra Fyynto teeşe baaxan tyrihen baina. Pyeebla de Alьbartoon seektorte yimyyleeşenei xehen xeden ataakanuud gederge soxiuulaa. Yimyyleeşen bolbol jixexen geegdel yzehen baina.

Urda froont

Posoblaankiin seektorte respyyblikiinxinei razveedovatelьna otriaaduud bolbol Pooma de Pinganiilaoos xyrhen ba gurban pyynktnyydii ezelhen baina. Yimyyleeşen suxarixadaa xeden jixe buu zebseg ba seregei xeregselnyydii orxizo oşoo.

Aviaaciin dobtolgo

Respyyblikiinxinei eskadriili samoliooduud bolbol Saragossodoxi seregei objeektnyydii ba Eskoriaasadaxi zavoodii boombodohon baina. Boombodolgiin yjede ene azaxui galdagdahan baina.

Oktiaabriin 15-da yimyyleeşenei samoliooduud Barseloniii daxin boombodoo. 8 xyn aluulhan ba xojor xyn şarxatahan baina.

Maantekovai dali doro jyyn bolzo bainab

Jaruuniin mixanai sovxoozto xeden yni saghaa xoişo aradai daisad—xorologşod şurgan orozo, xytelnerilexe gazartanь huugaad, dura zorgooroo xoroto hyidxelei xydelmeri jabuulza baigaa. Eneen tuxai „bişii xan xynyydei“ signaalnuud xedii baihan bolboş, tereeniii şixendee xaduun abza, tede xorologşodii yndeheerenь ygdelen tahalaza halgaxa xemzeogto aotaagyi orxigdodog baihan baina.

Sovxoozoi yiledberi deere siidxexii şanartai feermenь xojordoxi feerme bolno. Tere feermii xeden zilei xuxasaa soo Dmitreejev S. gegşe „xytelberilze“ baigaa. Dmitreejevei garaar xegdehen xoroto hyidxelei xydelmeri tuxai sovxoozoi politotdeelei „Mixa ba tohoonoi tylee“ geze gazeeta olon udaa bişehen ba myn manai gazeetiin ijyyliiin 12-oi noomerta tus sovxoozoi komuniistnar Boronsoojev ba Poorsov gegşedei bişehen „kaadrii şilelgede xamaagyigeer xandana“ gehen zyil garhan baina. Ene zyil soo xoroto hyidxel xegşe Dmitreejev gegşiin tusxaita xydermerihee xuulagdan gargagdaxatainь adali, Jaruuniin paartiin aikoom, tereenei sekretaarь Maantekov gegşe xaişan geze tereeniii aligan deeree todozo abaad, aimagai gazarai tahagii erxilegşe bolgon debzyylen tomilohoniii to dorxoi bişehen baina.

Gebeş, tus zyilii gurban hariin xuxasaa soo daraza bai gaad, araixan geze partiijna aktiivai erilteer oktiaabriiin 5-da xelsehen mete bolboş, johoto xoroton Dmitreejev tuxai xelseegyi baina. Tiigeed, aikoomoi biyroo xadaa, Dmitreejevei xeregii şalgan yzexe komiisa togtoohon ba Dmitreejevii tus xydelmerihee nь xuulan gargaxa gehen baina.

Tereenei udaa bolhon partiijna aktiivai suglaan deere aikoomoi sekretaarь Maantekov gegşe BK (b) P-iin Moziin Komiteedai pleenymei byridxel tuxai elidxel xexedee, ene zyil tuxai abiaa şimeegyi yngerxiin nedelge xehen baina.

Deere dursagdahan komiisa bolbol oktiaabriiin 10-11-12 ba 13 ydernyydte sovxooz jirebe. Tedentei xamta, xoroton Dmitreejev jirelseze, ynendee tus komiisii tolgoilon, xorololgiin xydelmeriiin faaktnuudii „şalgahan“ baina. Tiigeed, ene komiisa bolbol Dmitreejevai xoroto xydelmeriii eliryyleze şalgangyi busaba.

Sovxoozii hyidxen xorologşo Dmitreejev bolbol sovxoozoi direektor baihanaa aradai daisan, xorologşo geze eliryylegden paartihaa xajagdahan ba xydelmerihee xuulagdahan Batuujev B. gegşiin ton dotor xyniiinь baihan uşar deerehee abaragdan, feermii erxilegşeer yni udaan sag soo tesehen ba myn aikoomoi sekretaarь Maantekovai abaralgaar Dmitreejev arşalagdan abaragdadag baigaa. Dmitreejev bolbol sovxoozoi xojordoxi feermii erxilegşe baixadaa, kontrrevoliycioneer Cedenei Banzaragşaa gegşetei xuşuu xolboo negedeze, xydelmerişedei dunda budaliaa gargaxa, ynen sexe xydelmerişedii xabşaxa, xairaxa jabuulga xehen baina. Zişeelxede, tus feerme deere xydelze baihan emegtei xydelmerilegşed Cengiin ba Nimiin gegşedei naraigyi, xarin arxi uugaad le jabaza baidag zantai. Dengiin le aşaxa geze baha le nelieed oroldohon baixa. Gebeş Dmitreejev jamarş gem zemegyi garalsaad le xoroto xydelneriee yrgelzeleze baigaa.

Jaaxadaa, Dmitreejev iime jixe tesengii baigaab gexede, sovxoozii xoroloxo xydelmeriii tolgoilzo baihan byrzyazna-nacionaliist B. Batuujevai xoroto hyidxelei xydelmeriiin zaabarinuudii şadamgai dyyrgedeg deereheenь, garta habartaaraa, Batuujev ba aikoomoi sekretaarь Maantekov tuhaldag baigaa. Myneeş Dmitreejev Maantekovai dali doro şurgaad, „xuurai“ le garalsaza, paartiin zergede yldeheer baina.

Zybxen, Maantekov bolbol sovxooz deere bolhon xorololgiin xydelmeride nelieed tuhalalsahan niuur baina. Sovxooz deere xoroto hyidxelei xydelmeri jabuulza baihanaa eliryylegdeed, xydelmerihee zaisuulagdahan axalagşa zooteexnig Miroşnişeerko, Venediiktov gexe zerge xoroton gem şyyberide xabaaduulagdangyi anarxan arilahan baina. Myn Uraal ba Sibiiriiin mixa-hynei sovxoozuudai CK-ai brigaadiin ba sovxoozoi xydelmerişedei komiteedai eli todo materiaalaar direektor Batuujevii gem şyyberide xabaaduulxa gexedenь, aimagai prokuroorii „tiigeze bolxogyi“ geze Maantekov xorihon baina. Tereenhee gadana, Maantekov bolbol byrzyaazna nacionaliistnuud ba xoroto elemeent nyydtei nigta xolbootoi, tedentei xamta arxidaza „sengeze“ baihan tuxai eneenei urda manai gazeetada garhan baixa. Tiime deerehee, aikoomoigoo aparaadii xarşa elemeentenyydhee syleelxe gexedee, jixe le xaramsaza, xojordoxi sekretaariiin tuşaalda huuhan, urdiin starşinaagai xybyyn Grexoov, Gantimyyrov gexe metiin xarşa elemeetnyydhee arai geze, partiijna aktiivai erilteer halahan baina. Myn, sovxooz deere xoroto hyidxelei xydelmeriii tolgoilon jabalsahan politotdeelai naçaalьnig baihan Merzleenko N. gegşii exin organizaaciin paartihaa gargaad baixada, aikoom deere tere toog tooliinь batalangyi, paartidanь yleehen baixa jym. Gexiin xamta, Maantekov bolbol sovxoozai partiijna suglaan deere „edenei (xorologşod Batuujev ba Merzleenkiin) xereg tuxai jixeer byy şuujaldagtii. Tiigeze Jerbaanov tailbari ygee hen“ geze tede xorotonoi jabuulgada ali şadaxaaraa tuha xyrgexii oroldohon baina. Myn politotdeelai gazeeta xadaa, Batuujevii jixe buruugaar iigeze kriitikelehen baina geze xabşaxii Maantekov oroldohon baina. Maantekovai şugam bolbol eli, ene bolbol daisad, xorologşodii daldalaи xalxalhan şugam myn baina.

Iime xeregei bolzo baixada, BK(b) P-iin Moziin Komiteed mynee boltor Jaruuniin aikoom tuxai erid togtoomzo abaagyi baixanь jixe le gaixaltai!

———○ ○ ○———

XONINOI FEERMII XENDE DAALGAAB?

(Selengiin aimag)

Zagastain somonoi, Staalinai neremzete kolxoozoi xoninoi feermii daagşiin tuşaalda Şiirab Zimbiin gegşe 1936 on hoo xoişo baidag jym.

Zimbiin gegşe eeriingee xydelmeride ton xariuusalgagyigeer, xaişa xereg xandana. 1936 ondo xonidoo tysebei johoor oroondo oruulaagyi. Eneen deerehee ton olon xonid hubairhan baina.

Feerme deegyyr jabaza xonişodto tuhalaxa, dutuu dunda jyymii zahaxa geze bododoggyi, xarin arxi uugaad le jabaza baidag zantai.

Şiirab Zimbiin gegşe byrzyaazna nacionaliist Gatai Zimbiin dyy, axatajaa xaluun barisaatai deerehee, paartihaa gargagdahan baina.

Poliitikan talaar naidabarigyi iime xyniii feermii erxilegşe bolgood baixadaa tus kolxoozoi pravleeni jyy bodono geeşeb?

Dob. Sag

Moskvaada Politexniis myzein jixe zaal dotor Botviinnig Levinfiiş xojoroi şatarai maatç exilhen baina. ZURAG DEERE: şatar naadaza baihan yjenь.

A. Griboovskiiin foto (sojuuz foto).

ŞATAR

EIVE—ALIOOXIN XOJOROI MAATÇIIN 5 ba 6 daxi PAARTI

Amsterdaam, 15. (TASS). Eive—Aliooxin xojoroi tabadaxi paarti dyşen jabadalai hyyleer ysegelder xoişoluulagdaa hen. Myneeder Aliooxin şyygdee.

Taban paartiin udaa: Eive—3-tai, Aliooxin—2.

***

Amsterdaam 17. (TASS). Delxein tyryy huuri ezelxe şatarai maatçiin 6-daxi paartiiin 23-daxi jabadaldaa Aliooxin şyygee.

LEVINFIIŞ—BOTVIINNIG XOJOROI MAATÇ

Levinfiiş—Botviinnig xojoroi maatçiin zurgaadaxi paarti oktiaabriiin 17-do naadagdaba. Levenfiiş tensexe poziicatai baihan aad, jixe alduu xezerxioo. Eneen deerehee Levinfiiş 49-dexi jabadaldaa paartijaa diildehende toolobo.

Zurgaadaxi paartiin hyyleer maatçiinь too xojor tensehen ba 2-2 şyylsehen baina.

Doloodoxi paartinь oktiaabriiin 18-da bolxo. Levinfiiş sagaanaar naadaxa baina.

Ulasuudai dotoroi xeregte xabaadalsaxagyiji erxilexe ulasxoorondiin Komiteedai tyryylegşiin dergedexi podkomiisiin zasedaani

Loondon, 16. (TASS). Ulasuudai dotoroi xeregte xabaadaxagyiji erxilexe ulasxoorondiin Komiteedai tyryylegşiin dergedexi podkomiisiin zasedaani myneeder neegdebe.

Zasedaaniiin exinde Fraanciin tyleelegşe Koorben bolbol eeriin zasagai nerehee medyylge xeze eneen dotoroo doorozaagdahan gol pyynktnyydii oruulhan baina: 1) Ispaanihaa „hain duratanii“ gargaxa jabadal bogonixon yje sag soo gyisedxegdexe johotoi; 2) „hain duratanii“ evakyaacalxa jabadal „uragşaa boloo jabaa geeşe“ geze ulasuudai dotoroi xeregte xabaadalsaxagyiji erxilexe Komiteedai oloxo yjede, dailaldagşa talanuudai erxiiji ispaaniiin zasagta ba generaal Fraankoda olgogdoxo johotoi; 3) „hain duratanii“ elьgeexe jabadalii eseslen halgaxa eridşanga temdeg bolgozo, Ispaaniiin zasag ba generaal Fraanko bolbol tere ba eneş talalanь dailaldaza jabaa hain duratanai byxii toodo taaruulan ysөөxen toonoi gadaadiinxidii larii „evakyaacalxa“ jabadalla zybşөөrelөө ygexe johotoi; 4) ulasuudai dotoroi xeregte xabaadaxagyiji erxilexe Komiteedta xabaadadag zasaguud bolbol eneenhee xoişo negeş „hain duratanii“, negeş sanolioodudii Ispaani elьgeexegyi ujalga abxa baina; 5) „hain duratanii“ amzaltatai dyyrgexiin zorilgoor, ispaaniiin xile deerexi kontroolь bexizyylegdexe johotoi. Xerbee ede deere zaagdahan pyynktnyydei johoor, oirniin bolzor soo xelseenei xegdeze şadagdaagyi xalanь, francuuzai zasag bolbol ispaaniiin asuudalda jabuulxa jabuulgiingaa syleeji gedergenь busaaxa baina geze Fraanciin tyleelegşe eseslelge dotoroo nemebe.

Koorbenei medyylgii loord Plimyyt haişaagaa. Loord Plimyyt bolbol, „hain duratan“ tuxai asuudal ton tyrgeneer şiid xegdehen baixa johotoi, xerbee eneenei xegdeze şadagdaagyi xadanь, Aangli bolbol Ispaaniiin asuudalda jabuulxa jabuulgiingaa syleeji bahal gedergenь busaaxa baina geze eeriingee aangliiin zasagai nerehee medyylhen baina.

Tereenei udaa Itaaliiin tyleelegşe Graandi yge xelebe. Graandi bolbol „hain duratanii evakyaacalxa jabadalda“ zybşөөrehen aad, zygөөr xojor talahaanь adaliaar evakyaacalxa gebe, Myn, Graandi bolbol dailaldagşa tallin erxii generaal Fraankoda olgoxo tuxai asuudalii daxin tabihan baina.

Graandiiin yge bolbol Germaaniiin tyleelegşe Ribbentroopoor haişaagdahan baina. Ribbentroop bolbol, xerbee ene xelseenei xegdeze şadagdaagyi xadanь Germaani bolbol ispaaniiin asuudalda jabuulxa jabuulgiingaa syleeji bahal busaaxa baixa geze xelebe. Ribbentroopiin yge bolbol antisoveed ygenyydeer dyyrşenxei baiba.

Tedeenei hyyleer SSSR-ei tyleelegşe Majski yge abza xelebe. Majski bolbol ispaaniiin xeregte xabaadaxagyi asuudaldaxi myneenei baidal saaşadaa tesexe argagyi bolood baina geze xelehen Koorben ba Plimyyt gegşedei hanaltai gyised taaraxa baihanaa medyylbe.

„Hain duratan“ tuxai asuudalii ulasuudai xeregte xabaadalsaxagyiji erxilexe Komiteedta busaaxa tuşaa xelexe zuuraa, Majski bolbol, ene alxam xadaa bodoto xabaadalsaxagyi jabadalai ba myn Jevroopiin eb nairamdalai intereeste baga zoxildoxo jabadal bolno geze toolono. Ene asuudalii Komiteed deere şiidxexe şine hedelge bolbol ijyyliiin eses bagta xelsegdehenhee byri amzalta taigaar dyyrexe aabza gexe jamarş yndehen ygei baina. „Hain duratan“ tuxai asuudalii Komiteedta busaaxaa itaaliiin zasag jyynde oroldonob. Gansal, ene asuudalii eses hyylgyi arsaldaanuud ba diskyyssinyydei dalaida unagaaxiin tulada ba enecgeeree, şine seregyydii, şine buu zebsegyydii, xoroto gaazanuudii generaal Fraankoda elьgeexe sag olxiin tulada oroldono.

Udaan sagai diskyyssiiin hyyleer, Fraanciin duradxalda gurban xonogoi torşo soo xariuu ygehen baixiin tulada, tusxaita zasaguudainь yzem zede eneeniii elьgeexe geze toggtoogdohon baina. Podkomiisiin udaadaxi zasedaani oktiaabriiin 19-de bolxo baina.

Oktiaabriiin revoliyyciin XX zilei oido ugtamza

Finaansiin xydelmerişed myriiseze baina

Ulaan-Onon. Oktiaabriiin exiteer aimagai ceentrte bolhon somonoi soveeduudai sekretaarь nuud ba finaansiin xydelmerişedei zybleen bolzo, gyrenee xamagaalaxa urihalamziin myngenei tatabariii nojaabrь 1 boltor sym dyyrgexe geze ujalga abhan aad, terenee amzaltatai bejelyylze baina.

A. Baldanai.

Hain yderei urdaxi Jaarmag dyyrebe

Zede. Aimagai ceentr deere oktiaabriiin 6-haa, Oktiaabriiin revoliyyciin XX zilei oido ugtamza bolgoon kolxoozoi jaarmag xeze dyyrgebe.

Tus jaarmagta kolxoozuud ba kolxoozniguud ton edebxitei xabaadalsaza xydee azalai produukca jixeer asarza ynesen bagataigaar xudaldaba. Myn kolxoozuudş ba kolxoozniguudş eehedtee xeregtei aza yiledberiiin tovaarnuudii jixeer abba.

Žarbaajev G.

Manai kolxoozoi ugtamza

Manai „Ulaan Erxireg“ kolxooz xadaa, Oktiaabriiin aguu jixe socialiis revoliyyciin XX zilei oiji azaxuin amzaltanuudaar ugtaxiin tylee byxe xyse şadalaa zangidan ugtaza baina. 1936 onoi janvaariiin 1-de 57 tolgoi eberte maltai, 60 tolgoi xoni jamaatai, 71 tolgoi aduu moritoi, 8 tolgoi gaxaitai ba 205 gektaar tarilgiin talamaitai baihan aad, mynee bolxodo (ijyyliiin 1-ei medeegeer) 90 tolgoi aduu moritoi, 122 tolgoi eberte maltai, 143 tolgoi xoni jamaatai, 21 tolgoi gaxaitai, 4 „ÇTZ“ traaktortai, 1 „MK—1100“ molotiilkatai, 1 avtomaşiinatai, 1 meelьnicetei bolhon baina.

Tariaan azalaa mixaniziirovalahan deerehee tarilgiingaa talamaiji 480 gektaar xyrter yrgedxehen ba gektaar byrihee 15-20 ceentner tariaa abza şadaxa bolhon bainabdi. Tiigeedş, yngerhen zilde azalta yderte 2,5 kilograam xyrtehen aad, mynee 10-15 kilograam xyrtexenь jamarş hezeggyi bolood baina. Kolxoozniguudai azahuudal yder jirexe byri haizaraza, ymsiingee medelde 4-5 eberte maltai, 7-10 xoni jamaatai ba unaxa moritoi bolhon kolxoozniguud olon boloo.

Gexiin xamta, dutuu dunda zyilnyyd bidende jixe olon. Ilangajaa, kylьtyyrne xydelmeri jixe tahaldaltai baina. Mynee yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri haja hergeegdeze exilebe. Staxaanovtanai zagsaal yşeel dutamag baina. Zilei tyryyşiin xaxad soo 227 azalta yder olhon staxaanovşa nyxer Gaşiinovtai zergelexe kolxoozniguud yşee ysөөn baina.

Manai zorilgo xadaa, soveeduudai Jixeteede Soveedta hungaxa hungaltaar daşaramduulan, Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oiji azaxuin ba sojol kylьtyyriin amzaltanuudaar ugtaxiin tylee tariaanaigaa somolgii byrin dyyrgexe, yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeriii ulam hainaar jabuulxa geze temesen bainabdi.

D. Sanziijev

(Ulaan-Yde goorodoi zooniin Dabaatiin somonoi „Ulaan Erxireg“ kolxoozoi tyryylegşe.)

Staxaanovtanai harada formaalьno johoor xandana

Burkopsojuuziin xytelberilegşed Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX zilei oiji şine amzaltaar ugtaxa geze yninhee xoişo xelsee.

Tiigeed xelsehenee xoohon ygөөr xizarlaxa ygein tulada Burkopsojuuziin preziidiym bolbol myriiseenei yslooviii byxeli 3 xuudahanda daraza byxe raipotreebsojuuz, selьpoonuudtaa jabuulhan baixa jym.

Saaşanь jyy xeeb? Xehen jyyme ygei, xoohon xeereldeen, xohon saarhaaraa xizaarlaa. Mynee Burkopsojuuziin xydelmerişedhee—„yneexi myriiseenelmnai jabasa jamar jabanab“ geze asuuxada, negeş raipotrebsojuuz, negeş selьpoogoi zygnee jamarş materiaal oroogyi, xarin eneen tuxainь „telegraama elьgexemnai“ geze untahanaa haja herize baina.

C. Nimiin

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo V. LODOOJEV.

DXAK-n Ulaan-Ydiin yiledberiiin ba naimaanai kontoora

494 telefoonoi noomertai, Peervomaajska gudamziin 12 noomerai TPK DXAK-n stoloovo bolbol yder byri ygleenei 8 çaashaa exileed ydeşiin 1 çaas xyrter niite bygedede zoriuulhan zaal soo xydelmerilne.

Xyiten ba spiirtiin undatai, xaluun zaabtraka ba obeed, yyzne byxii graazdanuudta xudaldana.

Myn ende xyiten zakuuska ba eldeb janziin kondiiterskii zdeelinyyd elbeg baina. Gadana, kondiitersk izdeelinyydii beledxexiin zaxilta abtaxa baina. Myn, zaavtraka ba obeed, yyzne ailnuudai gerte xudaldaxa baina.

Kyliinaranь staxaanovşa M.N. Xlyciiniin xytelberi doro kyyxni xydelmerilne.

T.P.K. DXAK.

KINOOTEAATRNUUDTA MYNӨӨDER

„ERDEM“ KINOO

Feedьka

geze uran haixan kinoo garza baina.

„PROGREES“ KINOO

„NEGEDYGӨӨR PEETR“

geze jixexen honin istoriiis fiiilьm garza baina.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны редакции: отв. редактор — 3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07.

Noomer gargagsa N. CEBEENOV. Verstaalagşad: C.DAMBAAJEV, C. BATUUJEV. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin Arkemaadai tipograaif Ypolglavliit 1226.